

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТЕН СЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ:
църковни учредж.
др. за година
месеца 80 лева
ца 50 лева (сж
мо годишенъ и в
вестникъ—100 л
което се отнася
турката, да се ад

2783. Тукъ, пл. Св. Неделя
Богословски факултетъ

България: За всички абонати
вещеници, учители, частни лица и
сва (платими на два пжти); за 6
ми на единъ пжтъ); за 3 месе
а чужбина (абонаментътъ е са
тата)—250 лева. III. Само „Църковенъ
„Духовна култура“—40 лв. Всичко,
ърковенъ вестникъ“ и при
до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомѣстени ржкописи не се връщатъ. Всички парични су-
ми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само
предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща
се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за под-
писъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ
обявления на църковнитъ учреджения се изпращатъ напра-
во въ Администрацията; частни обявления се приематъ
и чрезъ агентитъ — последнитъ получаватъ 30%
отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Свещениятъ смисълъ на Родината. — † Софийский Стефанъ.
2. Въ защита на Църквата.
3. Църква и училище. — Свещ. Р. Славовъ.
4. Религиозниятъ животъ въ Бесарабия. — Сим. Симеоновъ.
5. Печатътъ и Рождество Христово. — Протод. Ибр.
6. Изъ духовната скривница на Църквата.
7. Бележки и отзиви.
8. Писма и дописки.
9. Книги.
10. Седмиченъ прегледъ на събитията.
11. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
12. Обявления.

† Софийский Стефанъ.

Свещениятъ смисълъ на Родината.

Съ своето съмнение модерниятъ човѣкъ се опита, паралелно съ семейството, да отрови и любовта къмъ родината, обръщайки последната въ плоскостъ на материални интереси.

Родината доста отдавна се отричаше и продължава да се отрича по крайни социалистически и нихилистически съображения. Люде, ржководени отъ такива съображения, смѣтаха и смѣтатъ, че принципътъ на национализма е нѣщо остарѣло и реакционно, нѣщо, което не заслужава внимание и поддръжка. Нѣщо повече, той е единъ нетърпимъ и вреденъ предразсѣдъкъ. И това схващане намѣри твърде много поддръжници, особено въ първата стадия на съвременнитъ европейски революции и еволюции. Обаче, съ много отъ тѣзи увлѣчения напоследъкъ е свършено. Има едно връщане къмъ националната идея и тѣ безъ прецедентъ въ историята.

Но има люде, които отричатъ идеята за родината и по християнски съображения. Християнската любовъ ясно, опредѣлено и твърдо ни учи да виждаме братъ въ всѣки човѣкъ, защото сме деца на единъ небесенъ Баща. Създадени и родени сме да бждемъ граждани на вселената. Затова трѣбва да отхвърлимъ основното дѣление на людетъ по на-

родности, съсловия, класи, страни, раси и т. н. Всѣки човѣкъ въ свѣта е творение Божие, живо жилище на Бога и олтаръ на Неговия свещенъ пламъкъ. За човѣка нѣматъ значение условнитъ граници и пространства на родината. Затова, строго погледнато, принципътъ за родината духовно е необосноваемъ. Св. ап. Павелъ казва: „Тукъ нѣмаме постояненъ градъ, но бждещия търсимъ“ (Евр. 13, 14).

Това, обаче, е идеалната страна въ живота на човѣка и народитъ. Реалната страна, безъ да влиза въ противоречие съ идеалната, ни дава съображения, които не бива да се пренебрѣгватъ. Човѣчеството въ земния си животъ е подчинено на пространствено-териториална необходимостъ. Земята е голѣма и човѣчеството е разхвърляно по нея. Колкото и да е отишло напредъ въ своитъ технически постижения, то едва ли ще може окончателно да победи тази разединеностъ и разпокъсаностъ, за да се управлява нѣкога отъ единъ свѣтовенъ центъръ. Разстоянието, климатътъ, расата, стопанството, вѣрата, нравитъ и обичаитъ, езикътъ, вкусоветъ, духовната структура — всичко това прави хората да се различаватъ помежду си, и човѣкътъ трѣбва безъ много колебания да приеме тѣзи обуславящи фактори и да се приспособи къмъ тѣхъ. Идеята да бждатъ хората обезличени вътрешно и обезцвѣтени външно до степенъ да се превърнатъ въ една аморфна, сива маса, съ еднакви възгледи и вкусове, съ еднакви идеали и интереси, да бждатъ политически подчинени на една гражданска власт, безспорно, е болна идея, отъ категорията на утопитѣ. Силата на инстинкта за самосъхранение на присжитѣ особености е голѣма. Еднаквиятъ климатъ, интересъ, начинъ на живѣне и трудъ, еднаквата вѣра, нрави и обичаи обединяватъ хората. Държавната властъ закрепява това обединение съ една система отъ духовни и политически закони, отъ редица правилници на обществена дисциплина, и поколебанването и заличаването на това единение е извънредно трудна задача.

Идеята за родината има своето оправдание, колкото и да е странно това ни твърдено, не само по биологически, икономически, политически, културни и др. интереси, но и по религиозно-нравствени съображения, безъ да се противоречи на благовестието, че предъ Бога всички люде и народи сж равни: „Нѣма вече иудейинъ, ни елинъ,

нѣма робъ, ни свободенъ, нѣма мъжки полъ, ни женски; защото всички вие сте едно въ Христа Исуса“ (Гал. 3, 28), тъй като помежду си тѣ не сж равни, бидейки призвани съ различни дарования, служения, способности и качества, да се допълнятъ единъ другъ и да жертвуватъ единъ за другъ. Тѣй е създаденъ свѣтътъ и човѣкътъ върху принципа на целесобразността и хармонията: да се върви отъ близкото къмъ далечното, отъ своето къмъ чуждото, отъ простото къмъ сложното, отъ човѣшкото къмъ божественото. И въ това е смисълътъ на отдѣлната личностъ и на отдѣлния народъ: надарени съ специфични качества, тѣ трѣбва да ги развиватъ, обогатяватъ и усъвършенствуватъ за общо благо, разбира се, най-първо за своето, после за близкото и най-после къмъ чуждото и въ никой случай да не ги пренебрѣгватъ, заравятъ и погубватъ (притчата за талантитѣ), за да бждатъ полезни на себе си, на обществото около себе си, на народа си, на племето си, а чрезъ него и на общочовѣшкото семейство и тѣй да поддържатъ Божията хармония въ живота, величавиятъ химнъ на която е: любовъ къмъ ближния, първиятъ и най-драгоцененъ обектъ на която сж жителитѣ на родината, съседитѣ на тая родина и т. н. Геометрическата формула за концентричнитѣ кръгове картинно може да ни въведе въ процеса на любовта къмъ родината и чрезъ нея до любовта къмъ цѣлото човѣчество, къмъ общото отечество.

Ето защо, родината трѣбва да се възприема не само биологически, географски, исторически и културно, а, преди всичко, духовно-религиозно, като *реално даденъ просторъ за служба на ближния*. Любовта къмъ родината трѣбва да бжде религиозно осмислена, както бѣше, напр. служението на пророцитѣ у Израила. Иначе, любовта къмъ родината живѣе въ душата като неопредѣлена склонностъ, която, споредъ обстоятелствата, ту съвсемъ замира, ту пламва като слѣпа и неразумна страсть, като изплашенъ и ожесточенъ инстинктъ, който е въ състояние да заглуши всички свѣтли пориви въ душата и гласа на съвѣстятъ, и чувството за мѣрка и справедливостъ и, даже, изискванията на елементарния разумъ. Тогава патриотизмътъ е слѣпъ афектъ, който незабелязано се изражда въ зла и хищна страсть, въ презрителна гордостъ, въ буйна и агресивна омраза, и въ сърдцето на човѣка не живѣе любовта къмъ родината, а една опасна смѣсица отъ воинственъ шовинизъмъ и тѣпо национално самомнение, което обикновено се изражава въ лицемѣренъ „великодържавенъ патосъ“, задъ който често се крие лична или класова користъ. Въ тази атмосфера се ражда национализмътъ, който не иска да знае нито за правата, нито за достоинството на другитѣ народи и който винаги е готовъ да възвеличи пороцитѣ на своя собственъ народъ. Хора, които боледуватъ отъ такъвъ национализъмъ, сж най-голѣмото нещастие, както за своя, така и за другитѣ народи. Тѣхнитѣ патриотически чувства се колебаятъ, както у животнитѣ, между безплодната апатия и хищническия поривъ.

Днесъ, следъ толкова жестокости отъ неправди и кръвопролития, народитѣ се нуждаятъ отъ единъ духовно-осмисленъ и християнски облагороденъ патриотизъмъ, който да съчетава голѣмата любовъ и жертвеностъ съ една мъдра трезвостъ и чувство за мѣрка.

Като противопоставяме „духовния патриоти-

змъ“ на „слѣпо инстинктивния“, ние не подценяваме силата на инстинкта по отношение и на родината въобщо, не отричаме инстинкта по принципъ, обаче, осждаме слѣпия инстинктъ, който потъмнява разума, атрофира сърдцето и действува като стихия. Наистина, човѣкъ не може да живѣе въ реалността безъ инстинкти, безъ тайнствено-целесобразнитѣ органически необходими сили, дадени отъ Бога да сж присъщи на природата ни, но тѣ трѣбва да бждатъ осмислени, одухотворени, да бждатъ кръстени съ огъня на духа. Иначе, между насъ и животнитѣ нѣма да има разлика.

Но какъ може това да се постигне?

Човѣкъ може цѣлъ животъ да преживѣе въ предѣлитѣ на своята родина и пакъ да не я намѣри духовно, да не я обикне истински, тъй че душата му да бжде до край патриотически пустинна и мъртва. Такива люде сж духовни сираци. Днесъ има много такива нещастни сираци, които сж изгубили своята родина, затова, че тѣхниятъ инстинктъ живѣе съ лично-егоистиченъ интересъ. Тѣ, сякашъ, сж лишени отъ духовни органи. Затова, идеята за родината нищо не имъ казва на душата. Идеята за родината предполага, че въ човѣка духовното начало е живо и ръководно. Родината е нѣщо отъ духа и за духа, а у тѣхъ нѣма духъ: той или безмълствува, или е мъртъвъ. Онова, въ което тѣ вѣрватъ, е материята.

Има люде, които не намиратъ истинския ликъ на своята родина и цѣлъ животъ обичатъ нѣкой нейнъ сурогатъ—територия, климатъ, езикъ, обичай, расовъ произходъ и пр. Но това не е родината. Всичко това, взето по отдѣлно, е като тѣло безъ душа, рамка безъ картина. Всичко това е жилище на родината, нейно орждие и срѣдство, нейнъ материалъ, но не самата тя. Родината е по-голѣма отъ всичко. Тя е нѣщо отъ духа и за духа.

Плтищата на любовта за родината сж различни. Различнитѣ люде по различни начини идватъ на поклонение до нейния жертвенъ олтаръ. Едни трѣгватъ отъ истината, отъ онази свещена духовна кжпина, която „гори и не изгаря“ въ дълбочинитѣ на душата. Други трѣгватъ отъ духовното съзерцание и опитъ. Едни започватъ отъ гласа на „кръвта“ и завършватъ съ благоговѣние къмъ родината. Други започватъ съ изучаване на нейното историческо минало, битъ, култура и завършватъ съ героически подвигъ за нея. Не идватъ до нея, както и до много други велики нѣща въ живота, само духовнитѣ мъртъвци. Тѣ, у които не гори религиозниятъ пламъкъ на преклонението предъ великото и светото, не намиратъ родината, или, ако намиратъ нѣщо, това сж нейни сурогати.

Обаче, когато човѣкъ, въ дълбочинитѣ на душата си, съ духовния огънь на любовта запечати свещения образъ на родината, тогава тя става всичко за него: душа и сърдце, плътъ и кръвъ, земя и небе! Само въ такъвъ нестихващъ поривъ отъ „тжга за родината“—подобно на приказния герой, който падналъ на земята, прилепилъ ухо и се вслушалъ, за да чуе своята родина—човѣкътъ-родолобецъ ще чуе пулса на своята родина. Ще чуе какъ тя въ неговата собствена душа въздиша, стене и плаче, пѣе и се радва, тжгува, бори се, търси опори, какъ тя, въпрѣки всичко, вдъхновява геройски, насочва и осмислено окриля неговия духъ и цѣлия му животъ къмъ надежди, постижения, възходъ. Тогава той ще прозре и ще види великата истина, че неговиятъ личенъ животъ и животътъ на неговата родина, въ дълбочината на би-

тието си, сж едно и сжщо нѣщо, и че той не може да не приеме нейната сждба като своя лична сждба.

Родината, като живѣе въ душитѣ на своитѣ синове, обхваща и външнитѣ условия на тѣхния животъ, именно, материалнитѣ (стопанство, територия и природа), политически и културни възможности и постижения. Истинскиятъ патриотъ обича не само „народа“, като биологическа даденостъ, но народа, който има опредѣлена духовна физиономия, защото народъ безъ високъ духовенъ животъ или съ затъмненъ, съ слабо развитъ духовенъ животъ, не е родината, а само нейна възможностъ.

Родината действително се въздига, облагородява и съвършенствува не тогава, когато народътъ биологически расте и когато живѣе въ доволство, т. е. само „живува“, а когато расте и цвѣти преди всичко духовно. Затова истинскиятъ патриотъ скърби, когато животътъ на неговия народъ се изразява въ едно живуване, въ едно вегетирание, и прави всичко възможно, за да пробуди духовенъ гладъ въ душитѣ на сититѣ тълпи на своя народъ, та и тѣ да почувствуватъ нуждата отъ любовъ къмъ ближния, и тѣ да разбератъ тайния смисълъ на родината като свещенъ жертвеникъ за служба Богу и народу.

Въ това именно се състои свещениятъ смисълъ и духовното съкровище на думата — „Родина“, и така разбираана, заслужава да се живѣе и умре за нея, заслужава да свържемъ своята сждба съ нейната. Да не се забравя, че *само по пѣтя на духовното начало родината ще намѣри благодатъ предъ лицето на Бога и въ този смисълъ нашето служение на родината не е обикновено служение, а богослужение.*

Сливайки своята сждба съ сждбата на своя народъ — въ неговитѣ възходи и падения, въ часове на опасности и въ дни на благоденствие, истинскиятъ патриотъ отождествява себе си не съ множеството различни и неизвестни нему „българи“, „руси“, „сърби“, „гърци“ и пр., между които има навѣрно и зли, не принася себе си въ жертва на алчни, и нищожни, и подли люде, не се слива съ живота на тъмната и стадна маса, не принася себе си въ жертва на алчни, егоистични, груби и пресѣпни интереси, макаръ често пѣти маскирани въ идейното облѣкло на висши държавни и национални нужди, съ други думи, не се прекланя предъ „множеството“ само за това, че на негова страна сж количеството и силата, а се слива съ свѣтлата духовна субстанция на своя народъ въ неговата мистика на вътрешна сила, доброта и красота. И въ тоя случай родолюбецътъ не е чуждъ на множеството, но неговата близостъ е морална и духовна дезинфекция, защото, отричайки грубостта и лъжата на псевдонационалното преклонение предъ идеалитѣ на родината, той търси безкористното, честното и доблестното гражданство, за да пробуди заспалитѣ съвѣсти къмъ жертвеностъ предъ истината и правдата, по силата на които се издига духовното величие и материалното благоденствие на родината, станала въ любовта на челядта си обща, благословена, домашна стрѣха, единъ обширенъ и великолепенъ народенъ домъ!

Въ този смисълъ ние ще трѣбва да ратуваме за родината, т. е. за народа, за родната земя, култура и пр., ако не искаме отъ нея да се получи отвлѣчена абстракция или фетишъ, който изисква слѣпи и неразумни жертви. Родината не е дѣлима отъ народа, съ неговитѣ специфични особености;

тия две равнозначуши величини сж духовенъ даръ отъ Бога, който трѣбва въ сила и слава да умножимъ за общо добруване и за синовно поклонение и служение на Царя на царетѣ — Бога, волята на Когото е алфа и омега на истинския разумно-нравствено чистъ и красивъ животъ, достойние на духовно-безсмъртната радостъ, на вѣчно божественото блаженство.

Въ защита на Църквата.

При разглеждане бюджета на Българската православна църква за 1941 фин. година въ 37-то заседание на Народното събрание, състояло се на 29 декемврий 1940 г., взелъ думата и народниятъ представител г. Ангелъ Стояновъ, който въ една великолепа речъ казалъ хубави и вѣрни думи въ защита на родната Църква и духовенство. Предаваме тукъ тая речъ въ сжщественитѣ ѣ части.

„Г-да народни представители! Става речъ за Българската православна църква една много важна и отъ жизнено значение за българския народъ институция. Въ първата редовна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание, когато се разглеждаше бюджетътъ на Българската православна църква за фин. 1940 год., никой отъ г-да народнитѣ представители не каза дума — нито лоша, нито добра — за Църквата. Като че ли Българската православна църква е нѣщо откъснато отъ нашия общественъ и държавенъ животъ, като че ли тя сжществува нѣкъде въ стратосферата. Нейниятъ бюджетъ тогава се гласува при пълно мълчание.

Ние сме по нѣкой пѣтъ много крайни. Горѣ — въ комиситѣ, долу — въ пленума, се повдигатъ страстни дебати, понѣкога продължителни по часове, за една служба, или пъкъ за нѣкой полицейски участъкъ или фелдшерски такъвъ. А за Българската църква мълчимъ. И едва сега двама отъ г-да народнитѣ представители взеха думата да говорятъ за нея. Азъ, обаче, не сподѣлямъ нѣкои отъ тѣхнитѣ гледища и ще кажа моитѣ основания за това.

Г-да народни представители! Каквото шемъ да кажемъ, но ако има у насъ институтъ, който да е билъ като пжтеводна звезда на българския народъ въ неговия труденъ дълголѣтенъ исторически животъ и на който народътъ дължи до голѣма степенъ и просвѣта, и култура, и моралъ, и запазването си като народъ, то това е родната Православна църква, единъ отъ главнитѣ стълбове, на които се крепи българската държава. Върху този стълбъ се издига сградата на нашето духовно единство. Въ Църквата нашиятъ народъ се осъзна като народността цѣлостъ, съ свой духовенъ стремежъ, съ свой стилъ, съ свои исторически задачи, съ свое народностно самосъзнание и битие. Презъ вѣковетѣ на робството тя запази народа ни отъ обезличаване, като съхрани нравственитѣ му ценности отъ вредното чуждо влияние . . . Запазвайки душата на народа, тя подготвяше изгрѣча на оная свѣтла епоха, която ние наричаме възражлаче и въ която дълбоко сж внедрени коренитѣ на третото българско царство.

Безспорно, единъ народъ може да загуби много ценни нѣща и пакъ да се възроди. Но, загуби ли душата си, той губи всичко и никога вече не може да бжде възроденъ. А историческата заслуга на Българската православна църква е именно тая, че запази народната душа. Всички знаямъ каква велика роля е изиграла Църквата за нашето духовно пробуждане и за възкресяването на българската държава. И днесъ тя си остава буденъ стражъ на народностното съзна-

ние, крепителка на нашето духовно единство и неизчерпаемъ изворъ на вѣра въ бъдещето ни като народъ и като държава.

Ето защо, при днешнитѣ бурни и страхотни времена, когато цѣли държави се заличаватъ отъ картата на Европа и свѣтътъ стои настрѣхналъ предъ неизвестността за утрешния день, *на родната Църква трѣбва да се обърне по-сериозно и по-голъмо внимание*. За голѣмо съжаление, днесъ, както и въ близкото наше минало, на Българската църква се гледа съ едно неоправдано безразличие, съ едно непростимо пренебрежение, като не рѣдко ѝ се създаватъ и прѣчки въ усилията ѝ да се организира тя за една творческа и спасителна работа, така много желана отъ всички ни. Трѣбва да се разбере най сетне, че упадъкътъ на религията въ единъ народъ не е само църковенъ, а единъ сериозенъ държавенъ въпросъ и една голѣма държавна опасностъ. Лъжатъ се всички ония, които мислятъ, че безбожието, че свободомислието е напредъкъ. Напротивъ, безбожието е голота на душата, ницета на духа, умъртвяване на всичко свето въ единъ народъ . . .

Не искамъ да обвинявамъ никого, нито пъкъ да оправдавамъ нѣкого, ала фактъ е, че упрѣцитѣ противъ нашето духовенство сж твърде много, и вие ги чухте преди малко и отъ тази трибуна. Нашето свещенство се сочи като невежествено, като некултурно, като негодно за своето назначение и, наопаки, често ще чуете да се хвали — вие чухте преди малко и отъ тукъ — и за примѣръ да ни се сочи образоваността, интелигентността и дейността на духовенството отъ другитѣ църкви и на разнитѣ иновѣрни пропаганди у насъ. А най-печалното въ тѣзи сравнения и характеристики е това, че тѣ се правятъ отъ всички срѣди на нашата интелигенция, даже и отъ хора съ будна съвѣсть, които познаватъ добре българската действителностъ. Никой, обаче, не си задава въпроса: отъ къде произлиза това тегостно и мжчително положение за Църквата и за народа? Всички осждаме българското свещенство, упрѣкваме го, отнасяме се къмъ него съ чувство на съжаление, даже по нѣкога и безжалостно го обиждаме. Ала пита се: кой доведе това духовенство до туй положение? Отговорътъ е: недоглеждането на нашитѣ държавници.

И действително, ако хвърлимъ единъ бѣгълъ погледъ назадъ къмъ освобождението и проследимъ, съществували ли сж до днесъ особени грижи отъ държавата къмъ Църквата, ще видимъ, че за задоволяване на нейнитѣ нужди отъ нѣмай-къде сж отпускани по нѣкой пѣтъ кредити. И затова, когато въ всички области на нашия държавенъ животъ ние сме свидетели на единъ непрестаненъ възходъ, само въ Църквата не виждаме такъвъ напредъкъ. Нуждата отъ просвѣтено духовенство е въпнюща, но все по тази причина, която току-що казахъ, Църквата дълго време не можа да подбери и да опрѣсняява своя клиръ съ способни и интелигентни сили.

Г-нъ Струнджевъ каза, че свещенството въ голѣмата си частъ не заслужавало онова достойние, което има. Азъ протестирамъ противъ тази обида, която се нанася на нашето енорийско свещенство. 2,500 български свещеници по села, градове и паланки вършатъ своята апостолска работа съ възторгъ и въдохновение. И по пекъ, и по дъждъ, и по мразъ, и при вѣтръ вие ще видите енорийския свещеникъ да обикаля своята енория, по нѣкой пѣтъ съставена отъ по нѣколко села, за да буди националната съвѣсть и да засилва религиозно-нравственото чувство на енориашитѣ си. Трѣбва да признаемъ, че то презъ всички времена е изпълнявало съ най-голъмо достоинство своитѣ об-

ществени задължения. Учителството и свещеникътъ, разбирамъ ония отъ тѣхъ, които схващатъ своята служба като месианство, въ много наши села, особено отъ нѣколко години насамъ, вършатъ дружно своята апостолска работа. Българското свещенство всѣкога е стояло близу до народа и е живѣло съ неговитѣ радости и тѣги. То винаги е било будна стража на фронта на българската държава . . .

Г-нъ Струнджевъ повдига въпросъ и за отчетността въ Българската православна църква. Повдигамъ го и азъ подъ друга форма. Въ Българската православна църква отчетностъ има. Благодарение на постѣпките, направени отъ министра на финанситѣ г-нъ Божиловъ, напоследъкъ тая отчетностъ стана още по-засилена. Бюджетитѣ на епархийскитѣ духовни съвети отъ давно време се изпращатъ—това сигурно г. Струнджевъ не знае — въ Върховната смѣтна палата за провѣрка. Бюджетитѣ пъкъ на другитѣ църковни учреждения — на свѣщоливницитѣ и на църковнитѣ настоятелства, се изпращатъ за провѣрка на една друга палата която съществува при Св. Синодъ. А държавнитѣ финансови инспектори иматъ право да правятъ ревизии на всички църковни учреждения, когато пожелають. Азъ мога да ви кажа, че въ църковнитѣ учреждения, за честь на Българската православна църква, процентно взето нарушенията и злоупотрѣбленията сж много по-малко, отколкото по другитѣ ведомства . . .

Г. Струнджевъ поиска съ законъ да се направятъ реформи въ Българската православна църква. Сигурно той не знае, че Българската православна църква се управлява отъ Екзархийски уставъ, който е нейна конституция. Екзархийскиятъ уставъ е измененъ, допълненъ и нагоденъ къмъ нуждитѣ на българския животъ. Вториятъ Църковно-народенъ съборъ, въ който и мое смирение има честта да бжде делегатъ, изработи единъ новъ Екзархийски уставъ, нагоденъ къмъ нуждитѣ на живота, но българската държава и до сега не го внесе въ Народното събрание, за да може да се прилага той въ нашия църковенъ животъ.

Азъ свършвамъ, г-да народни представители, съ следното заключение. Както казахъ и двамата преждеговоривши оратори, държавата ни се крепи на три важни стълба: училището, казармата и Църквата. Нека тия три институции, хармонично и цѣлостно да се развиватъ. Закъснѣ ли нѣкоя отъ тѣхъ, страда общата държавна сграда, страда българскиятъ народъ и българската държава“.

Цѣлата речъ на г. Ангелъ Стояновъ е била одобрена отъ Народното събрание съ продължителни и бурни ржкоплѣскания.

Църква и училище.

Родната ни църква въ своята просвѣтна и благотворителна дейностъ е твърде скромна, като се ржководи отъ евангелския девизъ: „Лѣвата ржка да не знае що върши дѣсната“. Поради това много нейни дѣла сж останали неизвестни за мнозина отъ нашето общество. Затова и много пѣти тя е търпѣла несправедливи нападки и обвинения отъ всички ония, които стоятъ далече отъ нея и, не знаейки нейния животъ, осждадатъ я, че била пасивна, неподвижна, скована въ своята вѣковностъ. Обикновено на Българската църква приписватъ заслуги само по време на нашето възраждане, като не взематъ предвидъ, че тя и до днесъ безспиръ твори духовни блага за нашия народъ. Армия отъ скромни клирици и миряни сж въ първитѣ редове на нашия общественъ и духовенъ животъ, работейки безкористно, неуморно за отечество и Църква.

Малкитѣ усилия на отдѣлнитѣ ратници на Божия иноградъ, като малки изворчета, даватъ жизнени сокои за градене и поливане творческото дѣло на Българската църква. Църквата ни безспирно се проявява въ всички области на религиозния ни животъ, а особено, презъ последнитѣ нѣколко години, въ областта на детскитѣ православни християнски дружества.

Ето единъ примѣръ въ това отношение.

Бѣленска околия, която брой тридесетъ и четири села, е въ едно население, останало твърде надире въ религиозно отношение, студено къмъ Църквата и пълно съ свѣрия. А язвата на комунизма, отъ която бѣха зарѣдени почти всички села, още повече обезвѣри и поквари това население. Обаче, следъ идването на новата властъ—1934 год.—дойдоха и надеждни дни за Църквата. Училищенъ инспекторъ въ гр. Бѣла бѣ назначенъ г. Никола Терзиевъ. Израстналъ въ Македония, въ гр. Кукушъ, и възпитанъ въ ексархийското училище, закърменъ съ духа на възрожденци и вдъхновенъ отъ евангелска любовъ и милосърдие, той се прояви като вѣренъ синъ на Църквата и усърдно ратува за пълно сътрудничество между Църква и училище, между свещеници и учители.

Презъ годинитѣ 1935 и 1936, съ ценното съдействие на Н. В. митрополитъ Михаила, г. Терзиевъ устрои въ гр. Бѣла учителски курсъ за подготовка на църковни диригенти и ръководители на Детски християнски дружества. Това дѣло даде своитѣ плодове. Почти всички посетили курса учители образуваха детски църковни хорове и дружества, като заработиха съ свещеницитѣ. Съ общи усилия на училище и Църква училищниятъ инспекторъ си постави за целъ отъ Бѣленска околия да направи образецъ за религиозно-просвѣтна дейностъ на учителитѣ.

Но най ценното, което направи г. Терзиевъ въ своята учебна околия въ религиозно-просвѣтно отношение, е това, че той отъ 1937—1938 учебна година насамъ рѣши на насъ, свещеницитѣ, да изнасяме по една беседа седмично предъ всѣко отдѣление и класъ. Честъ на беседата е извънъ часоветѣ на учебната програма. Това е особено голѣма придобивка за насъ свещеницитѣ отъ Бѣленско. Пжтътъ ни, преграденъ къмъ училището, кждето нѣмахме достъпъ при най-малкитѣ наши енорияши, утрешни граждани, е вече отворенъ. Нѣколко годишната ни работа даде своитѣ плодове. Децата свикнаха съ насъ. Почувствуваха ни, наистина, като свои най-голѣми доброжелатели, молитвеници и духовни бащи. Проявяватъ интересъ къмъ религиознитѣ истини. Молятъ се, посещаватъ църквата доброволно, постятъ, изповѣдватъ се и се причастяватъ, особено пжкъ обичатъ да благодарятъ. А най-вече проявяватъ интересъ къмъ четене и изучаване на словото Божие и живота на Божиитѣ угодници.

Отъ изнесения отчетъ въ конференцията на ръководителитѣ на Детски християнски дружества, свикана отъ г. инспектора въ началото на настоящата учебна година, се установи следната дейностъ:

Въ Бѣленска околия презъ 1939-1940 учебна година е имало 43 дружества съ 3203 членове. Изнесени сж предъ членоветѣ и другитѣ ученици 946 беседи, отъ които 497 отъ учителитѣ-ръководители, 439 отъ енорийскитѣ свещеници и 10 отъ други лица. Изнесени сж 55 вечеринки, 16 утра, 20 лазарувания и 3 коледувания, отъ които е постъпилъ приходъ 17,021 лева. Изразходвани сж 10592 лв. за подпомагане на бедни членове и трапезарии и за купуване книги за дружественитѣ библиотеки и др. Остава наличностъ 6429 лв. Дружествата притежаватъ 1227 тома книги. Иматъ 15 детски църковни хора. На отличилитѣ се дружества Н. В. митрополитъ Михаилъ е далъ награ-

ди. Ръководителитѣ рѣшили подарѣтитѣ отъ книги да пратятъ на новообразуванитѣ дружества въ Добруджа.

Въ работата между свещеницитѣ и учителитѣ има голѣма задушевностъ. Учителитѣ съ готовностъ подкрепятъ работата на свещеника, понеже въ него виждатъ цененъ помощникъ при възпитанието на децата. Училищниятъ инспекторъ, ревизирайки учителитѣ въ дадено селище, ревизира и свещеника, като дава ценни напжтствия въ новоподетата работа.

Н. В. митрополитъ Михаилъ, който желае това хубаво дѣло на г. Терзиевъ да се разшири и въ другитѣ учебни околии на епархията, бащински насърчава и дава най-голѣма подкрепа. Всѣка година издава програма за работа въ християнскитѣ дружества. По тая програма всѣки свещеникъ отъ Бѣленско изготвя своя планъ за работа презъ учебната година и го праща на одобрение въ Митрополията.

Обаче тоя планъ на работа не може напълно да се проведе, защото липсватъ пособия. Беседитѣ на Б. Мариновъ и тия на свещ. Хр. Филаретовъ далечъ не сж достатъчни. Първитѣ задоволяватъ нуждата само за първо отдѣление, а вторитѣ въ по-голѣмата си частъ се схождатъ съ програмата на прогимназията. За да се улесни свещеникътъ, за да се дадатъ най-разнообразни религиозни учебни единици, както сж предвидени по програмата въ „Наржчника“ — издание на Св. Синодъ, часъ по-скоро трѣбва да се задоволи тая нужда съ издаването на пособия.

Свещеницитѣ отъ Бѣленско, безкрайно благодарни за тая имъ придобивка, продиктувана отъ чисто сърдце и дадена доброволно отъ родолюбивъ и вѣренъ синъ на Църквата за религиозното възпитание на българчето-християнче, усърдно залѣгатъ да изнесатъ съ успѣхъ възложената имъ работа.

Свещ. Р. Славовъ.

с. Две-могили.

Религиозниятъ животъ въ Бесарабия.

Църквата въ Бесарабия се състои отъ Кишиневската митрополия и Акерманската епископия, съ около 350 хил. семейства или 1,5 милиона вѣрващи. До края на м. юний 1940 год. Бесарабската църква бѣше частъ отъ Ромънската православна църква, понеже следъ Парижкитѣ мирни договори отъ 1919 год. Бесарабия политически принадлежеше на Ромъния. Ромънски общественици често признаваха, че тази провинция е била лишена отъ особенитѣ грижи на държавата за стопанското и културното ѣ издигане. Затова, при всичкото цвѣтуше положение на Ромънската православна църква презъ периода следъ свѣтовната война, Бесарабската епархия не се намиреше въ добро духовно и материално състояние.

Бесарабското население се отличава съ своята дълбока религиозностъ, която, лишена отъ отеческитѣ грижи на родни пастири, често приема изопачени форми, отпадайки въ сектантство. Бесарабия представляваше до скоро цѣла мозайка отъ секти: духоборци, молокани, инкентисти, хлисти, петдесетници, скопци и др. Особено остра борба се водѣше по въпроса за стила. Бесарабското православно население, предимно отъ руски произходъ, не признаваше новия стиль, въведенъ отъ Ромънската църква. Бруталнитѣ полицейски мѣрки, вземани противъ „стилиститѣ“, задълбочаваха пропастьта между народа и ромънското духовенство.

Ето защо още през първите дни след руската окупация почти всички ромънски свещеници, заедно с другите ромънски чиновници и учители, забѣгнаха въ предѣлитѣ на Стара Ромъния. Положението имъ презъ това време е било доста критично. До установяване на новата власт неотговорни фактори смущавали общественя редъ. При общата бъркотия сж пострадали и нѣкои църкви и духовни лица. Нѣкои свещеници сж били арестувани отъ временнитѣ мѣстни народни комитети, предимно по политически причини. Не сж рѣдки и случаетѣ, когато отдѣлни лица, въ ревността си противъ стария режимъ и съ надежда, че ще получатъ одобрението и похвалитѣ на идващитѣ съветски власти, сж вършили издевателства надъ духовни лица и грабежи на църковни имоти. Въ това отношение особено се проявили евреитѣ, които съ омразата си къмъ ромънската власт и православната вѣра се стремѣли да подкупятъ благоволенieto на новата власт. Употрѣбавани били всѣкакви сръдства: клевети, доносничества, предизвикателства и др. Свещеници били арестувани и заточавани подъ предлогъ, че били народни врагове. Подобни случаи сж били, обаче, изолирани.

Следъ оттегляне на ромънското духовенство въ Ромъния, въ Бесарабия остава незначителенъ брой свещеници, предимно отъ руски произходъ. Чувствайки се свързани съ родната земя, тѣ предпочели да останатъ на поста си и да сподѣлятъ съ паството си всичко, що сждбата имъ отреди.

Следъ като съветскитѣ власти поели управлението въ Бесарабия, положението станало по-спокойно. Бѣжанци, пристигнали по-късно въ Ромъния, разказватъ интересни нѣща изъ религиозния животъ въ окупирана Бесарабия. До сега съветскитѣ власти не сж предприемали нѣкакви изключителни мѣрки противъ религията, чрезъ които биха предизвикали опозиция сръдъ населението, което твърдо държи на вѣрата си. Въ първите дни отъ окупацията църквитѣ, особено въ градоветѣ, били препълнени отъ богомолци. Въ повечето села, обаче, нѣмало свещеници, понеже повечето ромънски свещеници сж забѣгнали. Въ голѣмитѣ градове богослужението се извършва редовно. Църковнитѣ служби били посещавани дори и отъ съветски офицери и войници, подбудени отъ любопитство или, може би, и отъ скрита вѣра. Нѣкои съветски офицери тайно направили „отстъпки“ на религиознитѣ предразсѣдѣния на бесарабски девизи, за които желаели да се оженятъ. Убедени християнци настоятелно искали бракътъ имъ да бѣде благословенъ отъ Църквата. Модернитѣ младоженци-езичници не могли да проумѣятъ важността на този свещенъ актъ и се съгласили да извършатъ вѣнчални обреди, но въ частни домове и скришомъ отъ властятъ. Силно впечатление направили на хората отъ новата власт красивитѣ и съ дълбокъ замисълъ обичаи на бесарабското християнско население. Тѣ не скривали тжгата си по изоставенитѣ въ забвение родни обичаи, за които си спомняли отъ детинство.

Нѣкои нетърпеливи зложелатели на Църквата настоявали да се взематъ незабавно ефикасни мѣрки противъ религията. Властятъ, обаче, заявявала, че съ течение на времето вѣрващитѣ сами ще изоставятъ своитѣ убеждения безъ принудителни мѣрки. Християнитѣ, у които огънятъ на вѣрата пламналъ съ необикновена сила въ тѣзи важни моменти, решително заявили предъ властитѣ и изпратенитѣ агенти на антирелигиозната пропаганда, че държавата не трѣбва да се мѣси въ работитѣ на религията и да решава, дали да се вѣрва въ Бога или не. Това сж въпроси, които всѣки

човѣкъ самъ си разрешава въ собствената си съвѣтъ.

Съ течение на времето били взети нѣкои стѣпителни мѣрки въ развитието на религиозния животъ: нѣкои учреждения изискали отъ подведомственитѣ чиновници да не посещаватъ църковнитѣ служби на децата и учащитѣ се било забранено да влизатъ въ Божиитѣ храмове. Много болезненъ станалъ въпросътъ за материалната издръжка на свещеницитѣ на църквитѣ. Православната църква е останалъ безъ духовенъ водачъ. Епископъ Дионисий и мѣстоупителтъ на Кишиневската митрополия — епископъ Ефремъ, презъ време на окупацията се намираха въ Букурещъ, кждето взимаха участие въ редовита пролѣтна сесия на Св. Синодъ на Ромънската православна църква. Следъ окупацията тѣ не сж се завръщали въ епархиитѣ си. Това се отразявало доста олезнено върху живота на църквата, понеже безъ дурвенъ водачъ малобройното и разпрѣснато свещенство трудно могло да се обедини, за да може съ повечевърдостъ да защитава интереситѣ на църквата и да реорганизира църковния животъ споредъ новитѣ политически и социални условия.

Въ днешна Бесарабия се срѣщатъ два вѣта, които политически и културно изглеждаха непримрими. Времето е изгладило много стари вражди. Бесарабското население посрещна политическитѣ и социални промѣни съ спокойствие и примиримостъ. Тѣ посрѣща, обаче, съ враждебностъ всички опити на вѣнчалство въ областятъ на религията и ги счита като необясними и неоправдани останки отъ стари вражди, отживѣли вече времето си и преодолѣни отъ опита на живота. Въ духа на новото време въпросътъ за религиозната свобода все още намира единственото си спаведливо и истинно разрешение въ думитѣ на Христа: *Давайте, прочее, кесаревото кесарю, а Божието Боу* (Мат. 22,21).

Сим. Симеонъ.

Рождество Христово и печатътъ.

(Продължение).

Въ миналия брой нашиятъ прегледъ за печата около Рождество Христово се ограничи самъ за столничитѣ ежедневници. Обещахме се да продължимъ работата си и върху печата въ провинцията—ежедневенъ и периодиченъ. Въ математиката равни условия пораждатъ еднакви решения—въ живота пѣкъ едни и сѣщи причини раждатъ едни и сѣщи следствия. Този законъ има отражение и въ печата—и то не само за нашата родина, но и за цѣлъ свѣтъ, защото бурята, която бушува надъ цѣлото човѣчество, силно духа и надъ нашата страна. За това и печатътъ се юръстосва отъ радостъ и скръбъ около великитѣ Христови дни, и съдържа мжка и надежда предъ смѣтносо утро. Бурята по суша и вода е изпитание на воляти и опитността на пжтника и моряка—войната пѣкъ за народа и човѣчеството е изпитание на мирогледа и силата имъ: както срещу буря отстоява силниятъ и длновидниятъ—така и при война побеждава здравата нищца и мждриятъ духъ.

Да се върнемъ на темата си. Нашата маса е осѣяна обилно съ духовенъ плодъ—вестници и списания, столични и провинциални. Ние сме затруднени въ избора на материалъ — времето и мѣстото пѣкъ още повече ограничаватъ задачата ни. Това ни налага да спремъ внимание върху по-сжщественото въ печата, като приложимъ принципа на разнообразието въ избора, съ огледъ на мѣсто, сръда и значение на даденъ печатенъ органъ.

„Народна отбрана“ — органъ на българското христово воинство, печати уводна статия подъ заглавие „Звезда на надеждата“ отъ г. подполк. Мановъ. Авторътъ, въ вѣренъ богословски размисълъ и сърдечно народностно настроение, разкрива народното и всечовѣшко значение на Христовото Рождество. Правимъ извлѣчения:

„Преди непълни двадесетъ столѣтия надъ Витлеемъ въ рани зори изгрѣ звездата, която бѣ знамение и възвести на свѣта за раждането на Спасителя на човѣчеството.

Нейниятъ блѣсъкъ не угасна, вѣрата, която тя излъчва, преизпълва съ радостъ и нѣжностъ всѣко сърдце, а надеждата, която тя вдъхва, е източникъ на сили, които ободряватъ всѣки християнинъ изъ трудния пѣтъ на живота. Тогава въ беднитъ овчарски ясли, заедно съ раждането на Богочовѣка, се родиха и вѣрата въ доброто, обичята къмъ ближния и надеждата, че справедливостта ще озари цѣлата вселена.

Оттогава изминаха много столѣтия, човѣчеството постепенно крачи по стрѣмния пѣтъ на своя възходъ, винаги подкрепяно и вдъхновявано отъ истината, която ни завеща Богочовѣкътъ съ Неговото явяване и животъ тукъ на земята.

Българскиятъ народъ нито за моментъ не е преставалъ да се уповава въ здравата защита на тази вѣра и надеждитъ, които тя му вдъхва.

Презъ неговия дълъгъ и труденъ пѣтъ тази Витлеемска звезда е освѣтлявала възхода му по стрѣмната лествица на сѣдбата, която не винаги е била напълно дружелюбна къмъ него.

Витлеемската звезда изгрѣ, за да донесе миръ и спасение на човѣчеството. Тя блесна, за да възтѣржествува правдата на земята.

Звездата, която озари небето надъ Витлеемъ, не е угаснала. Нейниятъ лжчъ носи спасение за угнетенитъ и онеправданитъ.

Българскиятъ народъ вѣрва въ тази звезда. Той е устремилъ погледа си къмъ нея!

„Трудъ“ — органъ на организираното народно работничество, печати 4 статии и три картини за голѣмия свѣтово паздникъ. Това не е случайно, нито протоколно — отъ доста време този органъ ратува за правда, родолюбие и вѣра. Днесъ челникъ и идеологъ на родното работничество е народниятъ представител д-ръ Борисъ Поповъ — синъ на свещеникъ отъ Източна Тракия и общественикъ съ подчертана вѣра и родолюбие. Спираме се върху статията „Иисусъ“ отъ г. Г. Кожухаровъ — мислитъ и чувствата на статията изключаватъ коментаритъ. Даваме я въ две трети:

„Той се роди въ ясли, гоненъ и преследванъ още въ утробата на майка Си. Тѣжнитъ очи на една жена, на една жестоко страдаща майка, голитъ стени на бедната колиба, сѣното върху което лежеше Той и цѣлата нищета, която Го заобикаляше въ она велика за човѣчеството нощъ — всичко това остана до край въ душата Му и Го показва Богочовѣкъ. Ето защо на насъ се струва, че има нѣкакво знамение, дето синътъ на бедния дърводѣлецъ Йосифъ стана Спасителъ на човѣчеството, следъ като живѣ, проповѣдва и изтѣрпѣ най-тежко страдание, за да посочи пѣтя на истината и справедливостта, пѣтя на духовната чистота и възвишената мисль.

Неговото безсмъртно учение стана религия. Въ Негово име се издигнаха храмове, въ които вече две хиляди години се проповѣдва отъ просвѣтени люде философията Му за човѣка и справедливостта.

Неговото име ни съпътствува на всѣка крачка въ живота. Още щомъ отворимъ очи, за да видимъ свѣта, въ който сме дошли — виждаме най-напредъ Неговия образъ, съ кървави капки по странитъ, съ голѣми и тѣжни очи, съ тръненъ вѣнецъ. Виждаме Го превитъ подъ гра-

маденъ кръстъ, който изнася къмъ Голгота, за да изкупи съ страданията Си безумията на тѣзи, за които каза великитъ слова: „Господи прости имъ, тѣ не знаятъ какво правятъ!“.

И затова, когато всѣка година Витлеемската звезда озарява великата нощъ на Рождението, ние хората чувствуваме несъкрушимия пристѣпъ на любовта и справедливостта. Тѣ идватъ победоносно надъ страдащото човѣчество съ хоругвитъ на вѣрата и упованието. Изтерзано подъ кошмара на кървави борби и ненавистъ къмъ ближния, на скръбъ и страдания — това човѣчество ще се отвърне най-сетне отъ фалшивитъ проповѣди на книжници и фарисеи и ще потърси спасението въ свѣтлото и безсмъртно учение за любовта, проповѣдвано съ цената на саможертвата на Богочовѣка Иисусъ — бедниятъ дърводѣлски синъ“.

„Русенска поща“ ни дава уводна и много обширна статия отъ Негово Високопреосвещенство Доростолския и Червенски митрополитъ Михаилъ. Авторътъ подъ обичайно заглавие и въ омилетични рамки разглежда празника отъ религиозно, морално, историческо и народностно гледище. Препечатваме началото и края на статията:

„Тази година посрѣщаме най-свѣтлия день Рождество Христово — празника на въплотилата се Божествена любов и възвестения миръ на земята — при ужаситъ на една страшна война. Последната покосява живота на десетки и стотици хиляди хора, превръща въ пепелища вѣковни придобивки на духовната и материална култура, привнася ужасъ и разорения, стѣнания и вопли по всички почти краища на свѣта. Води се срѣдъ развихрени страсти непримирима борба на „животъ и смъртъ“, борба до крайна победа между най-можщи държави и най-културни народи. Следъ като се приключи това кърваво зрелище, човѣчеството, опомнено отъ преживѣнитъ ужаси, несъмнено ще поиска да си даде смѣтка, кое собствено го доведе до това престѣпно безумие, което обърна земята въ долина на смъртта и истински адъ, вмѣсто да бѣде тя благословенъ кжтъ за възторжени радости и културенъ възходъ.“

Въ деня на Рождество Христово — най-можщия символъ на новъ, чистъ и свѣтълъ животъ — нека пожелаемъ Спасителътъ да се роди въ душитъ на всички, особено въ свѣститъ на управницитъ, които решаватъ сѣдбинитъ на народитъ. Това ще бѣде велико Рождение на правдата и любовта въ живота, въдворяване мира на земята и братството и добрата воля между хората — най-скѣпитъ дарове, които ни възвести небето при рождението на Богочовѣка.“

„Варненски новини“ на челно мѣсто печати редакционна статия подъ традиционенъ надсловъ. Вѣра и правда, отечество и свѣтъ, война и миръ, укоръ и надежда — това сж нейнитъ размисли. Предаваме я съ малки съкращения:

„Преди две хилядолѣтия надъ Витлеемъ се появи ярка звезда, за да освѣти пѣтя на влѣхвитъ къмъ Спасителя. Въ една пещера при първобитна обстановка, се роди Синътъ Човѣчески, за да отпочне проповѣди и борба за обнова и спасение на човѣчеството.

Христосъ се роди, за да даде на хората любовъ и правда и да имъ посочи пѣтя на достойния животъ.

И все пакъ спасението на човѣчеството, за което Христосъ бѣ подложенъ на кръстни мъжки, на охулване и обиди, не дойде. Злата воля на човѣцитъ се проявяваше презъ различни исторически периоди и прѣчеше на народитъ да живѣятъ въ миръ и разбирателство, съгласно Христовото учение.

Когато отново утре камбаниятъ звънъ ще събуди въ човѣшкитъ души най-чисти помисли и най-хубави надежди, да си пожелаемъ да възкрѣсне Христосъ — идеята

въ човѣшкитѣ души, и свѣтътъ да заживѣе отново въ миръ при правда за всички народи“.

„Борба“—пловдивски ежедневникъ печати статия отъ Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополитъ Кирилъ, подъ надсловъ „Рождество Христово“. Нейната краткостъ, яснота и жизненостъ правятъ излишно тълкуванието. Правимъ я достойние изцѣло:

„Какъ скръбно отеква въ сърдцето хвалебната пѣсенъ на евангелското воинство: „Слава въ висинитѣ Богу, и на земята миръ, между човѣцитѣ благоволение!“ Не звучи ли тя като укоръ къмъ разбунената земя, която отново е отвърнала слуха си отъ поздрава на небето? Или, може би, свѣтътъ ще отсѣди, че за неговия суровъ животъ не е потребно да се вслушва въ славословия ангелски, които възвестяватъ Божия миръ, че поздравътъ на небето е ненуженъ за земята, която сама смогва да разрешава въпроситѣ на човѣшкия животъ? Да би могъл! Отколе би го сторила, ако тя можеше, защото и ней дотегна тая мѣка и цѣлата безотрада, въ която тъй безпомощно затѣва. Въпрѣки всичко, обаче, свѣтътъ все пакъ разбира, че въ поздрава на небето е разгадана тайната на мира, по който сърдцата копнѣятъ. Защото нѣма миръ на земята, ако тя не отвърне съ смирено признание на тоя поздравъ, ако не изповѣдва непрекъснатата задължителностъ на волята Божия. А волята Божия е правда и благоволение между човѣцитѣ. Наруши ли се правдата, благоволение се губи, а мирътъ става недействителенъ, както и да е обезпеченъ, съ колкото и печати да е запечатанъ. На това сме свидетели и ние въ тая тревожна епоха. Мирътъ, който преди 20 години бѣ наложенъ, се оказа нетраенъ и днесъ се проваля. Тоя миръ не можа да удържи напора на правдата, която е животъ за народитѣ.

Между народитѣ, които попаднаха подъ гнета на несправедния миръ, бѣхме и ние. Затова разбираме дълбокия смисълъ на небесното славословие за миръ на земята, като миръ въ Божие име, миръ на справедливостъ и човѣчностъ.

Дано народитѣ не останатъ глухи за коледния поздравъ на небето и протегнатъ рѣще къмъ мира, за който е дошълъ на земята Богочовѣкътъ. Това ще бѣде единъ действителенъ миръ, който ще обезпечи на всички народи труда, напредѣка и радостта отъ живота.

Съ такива надежди българскиятъ народъ посрѣща свѣтлия празникъ на Христовото Рождество“.

„Северно ехо“—плѣвенски седмичникъ, на предно мѣсто печати статия, подъ заглавие „Българска коледа“ отъ г. П. Витановъ. Заглавието е национално, но съдържанието е и българско, и християнско и всечовѣшко—извличаме откъслечи.

„Предъ прага на най-големия християнски празникъ Рождество Христово, нека пречистимъ сърдцата си, за да посрѣщнемъ великия день, въ който се ражда истината и правдата на земята. Нейното сияние ще огрѣе пѣтя на Млада Бога — пѣтя на истината и любовта, по който българскиятъ народъ неуклонно върви още отъ времето на св. Царь Бориса.

И затова рано или късно неправдитѣ, които се извършиха надъ България, ще бѣдатъ премахнати. Историческитѣ граници на нашата земя ще бѣдатъ възстановени. Ще закипи новъ животъ и въ християнското сърдце на българския народъ ще възтържествува осъщественъ идеалътъ на нашата Родина.“

„Шуменско слово“, седмичникъ, печати чедна статия подъ надсловъ „На земли миръ“ отъ г-нъ П. Огняновъ. Тя е Иеремиевъ плачъ надъ свѣта и човѣка —тя най-точно рисува миналото и настоящето духовно блуждаене на човѣчеството. Препечатваме я всецѣло:

„Историята на човѣчеството е една тѣжна история.

Почнала съ проклятие на Бога къмъ човѣцитѣ, продължила съ кървава разпра между двата брата, тя и сега е само кръвопролития, борби и тежка мизерия.

Човѣчеството винаги е жадувало за миръ. Презъ хода на вѣковетѣ то очаква Месия да утвърди Своята воля „както на небето, така и на земята“.

Прѣди двадесетъ вѣка човѣчеството повѣрва, че дълго чаканиятъ Месия се е родилъ.

Евангелиститѣ разказватъ, че въ една овчарска пещера на една поробена страна се родилъ очакваниятъ отъ човѣчеството Богочовѣкъ.

Свѣтла звезда на небето засияла и ангелски хоръ запѣлъ „на земли миръ!“

Двадесетъ вѣка вече оттогава.

Топлитѣ слова на Богочовѣка вседень се повтарятъ въ хиляди храмове на всички езици. Но думитѣ Му като че не намиратъ отзвукъ въ коравитѣ сърдца.

И днесъ се лѣятъ рѣки кръвь, и днесъ братъ брата убива, и днесъ людската мизерия не трогва сърдцата на охолствуващитѣ.

До коле, о, Господи!“

Даденитѣ две встѣпления въ началото на дветѣ статии за прегледъ на печата около Рождество ни освобождаватъ отъ подробно заключение върху работата ни. Като вземаме поводъ отъ статията на „Шуменско слово“—ние можемъ да приключимъ статията си съ евангелско пожелание: всѣко сърдце и всѣко общество, всѣко отечество и цѣлата земя да станатъ Витлеемска пещера, въ която да се роди и заживѣе идейно и битово Христосъ, за да се движи и твори човѣчеството въ миръ, благоволение и слава — иначе: ще гонимъ свѣтлината, ще затѣмняваме страната, ще киснемъ въ скривалища, ще треперимъ подъ „шуки“, ще оглушеемъ отъ гърмежи, ще охкаме въ рани, ще гинемъ въ пожари, ще се удавимъ въ кърви ...

Протодаконъ *Ибришимовъ*.

Изъ духовната съкровищница и Църквата.

Какъ да се усъвършенствуваме.

Отъ св. Григорий Ниски.

Мисля, че онзи, който се разсѣйва за много нѣща, не може да бѣде съвършенъ по душа. Струва ми се, тази мисль по-ясно може да се докаже съ примѣръ. Да допуснемъ, че водата, изтичайки отъ извора, случайно се раздѣля на различни потоци. Докогато тече по този начинъ, тя нѣма да принесе никаква полза за нуждитѣ на земеделieto, защото, при разливане на водата въ много потоци, въ всѣки единъ отъ тѣхъ ще остане по малко вода и тя, по своята незначителностъ, ще стане застоюла и безполезна. Ако пъкъ нѣкой съедини всички безпорядъчно течеци потоци и разливащата се дотогава по много мѣста вода събере въ едно корито, той може да употреби събраната и канализирана вода съ грамадна полза за живота. Струва ми се; че сжщото става и съ човѣшкия духъ — ако постоянно се разточва и разсѣйва къмъ това, що е предметъ само на чувствата, той се лишава отъ необходимата сила, за да достигне истинското благо; ако пъкъ се отрече отъ всичко и се съсредоточи въ себе си — той, събранъ и нерассѣянъ, ще се стреми къмъ свойствената за природата му дейностъ и нѣма да срещне никакво препятствие въ стремежа си да се възвисява въ духовното и да достигне сжществената истина на битието!

Вмъкнатата въ водопровода вода, като срещие

препятствие, нѣмайки мѣсто, кжде да се разлѣе, отъ силния напоръ — се изкачва нагоре — и това става въпрѣки свойството на водата да се стреми надолу. Така е и съ човѣшкия духъ — ако той прегърне въздържанието като нѣкакъв каналъ на живота, то ще го обгражда отъ всѣка страна и нѣма да му даде възможност да се разсѣйва, но, по характера на движението, ще го насочва нагоре, копнѣйки за върховнитѣ блага. Който е получилъ отъ Твореца подвижно къмъ съвършенство естество, той не може да се спре на едно мѣсто или пъкъ да се разсѣйва; ако постави преграда на движението си къмъ суетни предмети, неговиятъ стремежъ не може да цели нищо друго, освенъ истината, защото той е независимъ отъ всичко, което е неприлично за човѣка. Пжтникътъ предъ пжтешествие, или на кръстопжтъ, избира най-вѣрния пжтъ за определено мѣсто и се отклонява отъ другитѣ пжтища, които биха му причинили заблуда и страдание; така и нашиятъ разумъ ще открие смисъла на живота и ще познае Виновника на всебитието, когато възприеме въздържанието и се откаже отъ суетнитѣ нѣща въ този свѣтъ. Както по природа за човѣка е невъзможно съ дветѣ си ржце да упражнява два различни занаята — напиримѣръ земедѣлието и мореплаването, така сжщо и за душата невъзможно е да се раздвои въ служба на двама господари: Бога и мамона. Нейното естество ѝ подсказва само едно служение: Богу!

Отъ руски — *Ибр.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

„За морала“.

Подъ такова заглавие нѣкои французки вестници обнародватъ наставленията, които на листчета били окачени на стеницѣ на скривалищата отъ въздушни нападения въ Англия. Ето нѣколко отъ тѣзи интересни наставления:

1. Забравете себе си въ подпомагане на вашитѣ близки. Когато ще напрягате сили, ще изчезне всѣкакъв страхъ у васъ, ще забравите всѣкакви грижи за себе си. Научете вашитѣ близки да следватъ всички наставления по въздушнитѣ нападения, по излизане отъ скривалищата, по раздаване на купони за храна и пр.

2. Поддържайте мѣстния моралъ. Не отслабвайте вътрешния фронтъ презъ опити да си обезпечите лични блага. Не искайте никаква снизходителностъ къмъ себе си.

3. Заловете ония, които постоянно бръщолеватъ: „Казватъ, че . . .“ Който обича родината си, той се отказва отъ лука да минава за човѣкъ, знаещъ всички новини. Родолубецътъ веднага опровергава всички разпространявани мълви. Гледай нѣщата въ лицето, но не ги преувеличавайте. Подготовте се по-скоро да ги посрещнете съ гордо чело и да имъ се противопоставите. Вѣрата, довърчивостъта и доброто разположение сж така заразителни, както и голѣмиятъ страхъ, обезсърдението и хленченето.

4. Секретътъ на вътрешната сила и непоколебимостъ е въ слушането Бога и въ вършенето това, което Той казва. Богъ говори направо въ сърцето на всѣки човѣкъ, който е готовъ да Го слуша и Му се покорява. Отбелязвайте си мислитѣ, които Той ви дава. Вишете да Го чувате навсѣкжде, дете и да се наричате: у дома, въ работилницата, въ скривалището, на поста за подпомагане.

5. Единъ английски генералъ, който изкаралъ две войни, е казалъ: „Могатъ да бждатъ прекжснати житиѣ и разрушени радиостанциитѣ, но никаква бомбардировка не може да попрѣчи да стигнатъ до насъ [вес-

титѣ отъ Бога, щомъ желаемъ да ги получимъ. Да слушаме Бога и да Му се покоряваме — това е най-добриятъ начинъ да служимъ на нашето отечество“.

Давайки гласностъ на тия наставления, французкитѣ вестници отбелязватъ, че тѣ могатъ да бждатъ полезни за всички и навсѣкжде. Съвършено вѣрна мисълъ. Тѣ сж много поучителни и за насъ, особено третото наставление — противъ ония, които разпространяватъ всевъзможни слухове, съ цель да внесатъ смуть и разединение въ обществото. Истинскиятъ родолубецъ веднага оборва такива мълви и запушва устата на смутителитѣ.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Варненска и Преславска епархия. Пишатъ ни отъ гр. Варна. Свидень кжтъ отъ родната земя, следъ диво и продължително робство, биде озаренъ отъ лжчитѣ на свободата: южна Добруджа отново и завинаги влѣзе въ предѣлитѣ на майката-отечество. Храбритѣ български воители прекрачиха жестока граница и литнаха въ златна равнина, осѣяна съ слава и герои — тѣхни бащи и братя. Следъ тѣхъ, въ новоосвободената земя влѣзе армията на мирния животъ и всестранно творчество—свещеникътъ, учителътъ, кметътъ, агрономътъ, лѣкарътъ и други. Следъ нея и съ нея, за нейно ржководство и поощрение, за радостъ и утеха на довчерашия робъ, Добруджа бѣ посетена и отъ министри, депутати, общественици и други. Наредъ съ всички, и родната Църква изпълни своя отечески дългъ къмъ новоприсъединенитѣ ѝ духовни чеда — и тя изпрати ревностни и изпитани клирици, които усърдно заработиха върху душицѣ на своитѣ пасоми за тѣхното религиозно просвѣщение и народностно затвърдяване въ духа на родната вѣра и традиции.

Новоосвободениятъ кжтъ наскоро следъ това биде посетенъ и отъ Негово Високопреосвященство Варненския и Преславски митрополитъ Иосифъ. Кириархътъ направи посещение на следнитѣ градове и села: Куюджикъ, Балчикъ, Теке, Гаргалкъ, Гурково, Чаушкьой, Пчеларово, Касъмъ, Манджиларе, Мусубей, Каралий, Богдалий, Чамурлий, Армутлий, Азапаръ, Капаклий, Езибей, Кара-суларъ, Базауртъ, Владимирово, Калиево, Добричъ и Каварна. Навсѣкжде високиятъ гостъ бѣ посрещнатъ радушно отъ войска, власти и народъ. Между госта и посрещачитѣ се размѣниха патриотични речи и приветствия, а нѣкжде имаше и трогателни сцени. Споредъ мѣстнитѣ условия и възможности, Архиереятъ отслужи св. Литургия или водосветъ, придружени съ проповѣди въ духа на придобитата свобода и бждностъ на цѣлокупното отечество.

Това посещение носѣше отпечатъкъ не само на едно служебно задължение отъ страна на Високопреосвящения Митрополитъ, но разкриваше и една отеческа грижа, която целѣше да открие и провѣри, какво духовно наследство той придобива и какво начало трѣбва да сложи за неговото бждеше. Наредъ съ свободата и радостъта предъ очитѣ на Митрополита се откри и картина на смуть и печаль — той видѣ не само запустѣла земя, разорени стопанства и опустошени жилища, но срещна и смутени духове, ограбени души и разстроени сърдца отъ светотатни клирици, опорочени учители и материализирани чиновници на една робска и покварена власть. Това положение удвои грижата и ревността на Архипастиръ и пастири за духовното свѣстяване и материално подкрепване на новоосвободенитѣ братя.

X.

„България въ пѣсни“ — Музикаленъ сборникъ отъ 224 стр. съ 30 исторически илюстрации отъ **Димо Бойчевъ**, ул. „Раковска“ 120, София. Цена 100 лв.

Сборникътъ е посвѣтенъ на Н. Ц. В. Престолонаследника и е първи по рода си у насъ. Той е въ връзка съ учебната програма по Родинознание, География, Гражд. учение и История отъ III отдѣление до III класъ.

Въ него сж възпѣти красотитѣ на нашата родина, подвизитѣ и славата на нашитѣ герои и мъдростта на нашитѣ Вождове. Раздѣленъ е на 13 части съ подходящи народни и художествени пѣсни и илюстрации изъ родната ни история отъ Аспаруха до наше време. Възпѣти сж и упорититѣ подвизи на нашитѣ сънародници за духовно и политическо освобождение. Въ сборника достойно е застъпенъ църковниятъ въпросъ, изложенъ въ пѣсни и илюстрации: Охридската църква „Св. Климентъ“, дървената и желѣзната църква „Св. Стефанъ“ въ Цариградъ, ликоветѣ и гробоветѣ на Иларионъ Макариополски, Авксентий Велешки и Панаретъ Пловдивски; първия народенъ съборъ въ Цариградъ и др.

Сборникътъ е отлично пособие за народностно възпитание, ето защо той е препоръчанъ отъ Св. Синодъ, Министерството на народн. просвѣщение, Военното и др. министерства.

Той би билъ отъ голѣма полза за нашитѣ църкви, които ще си послужатъ съ него въ братствата и християнскитѣ дружества. **Софр. Поповъ.**

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

Народното събрание поднови заседанията си и непрекъснато заседава, като продължава разглеждането и приемането на държавния бюджетопроектъ.

Речи произнесоха въ Русе м-ръ-председателътъ г-нъ Филовъ, въ Бургасъ — м-ръ Божиловъ, въ Хасково — м-ръ Габровски и въ Ломъ — м-ръ Горановъ. Речта на м-ръ-председателя бѣ приета въ Турция, Гърция, Ромъния и Югославия добре и внесе успокоение у съседитѣ. Едновременно съ речитѣ на министритѣ държаха на много мѣста речи и народни представители.

Нашата телеграфна агенция, германската и руската опровергаха английскитѣ съобщения за германски войски въ България.

Югославското правителство е заето въ борба съ спекулата. Създадено е специално министерство за продоволствието.

— Югославското правителство забрани политическитѣ пропаганди. Забрани английската пропаганда чрезъ английския информационенъ листъ.

Ромънското правителство обяви, че е минирано устието на Дунава. Влизането въ Дунава ще става съ пилоти. Ведно съ борбата противъ евреитѣ, обявява борба противъ циганитѣ и смѣсенитѣ бракове съ цигани.

— Дунавската комисия, съ участие на Русия, Италия, Германия и Ромъния, подновява заседанията си.

Въ Турция пребивава английска военна мисия, която съ командващитѣ турската армия разисква военни въпроси. Участвували сж и гръцки военни. Смѣта се, че е разисквано върху положението следъ новитѣ германо-руски спогодби и положението на Гърция, която се нуждае отъ помощъ.

Гръцкото правителство продължава да събира запасни и да ги праща на фронта за попълване излѣзлитѣ отъ строя. Смѣта се, че гръцкитѣ загуби сж много голѣми. Продоволствието на страната е много влошено напоследъкъ, поради липса на хранителни и др. запаси.

— Англия подчини командването на гръцката армия, което предизвикало недоволство. Заедно съ това Англия изпрати и свои части, за да държи положението въ Гърция. Изпратени сж специални войски: моторизирани, авиация и др.

Стана среща въ Залцбургъ между Хитлеръ и Мусолини. Въпроситѣ, които сж разгледани сж: борбитѣ на Албанския фронтъ, Сръдиземно море и отношенията съ Франция.

Германия и Русия подписаха новъ стопански договоръ. Увеличава се размѣната до 1 милиардъ марки, установява се границата съ Русия къмъ Литва. Става размѣна на малцинства и се уреждатъ политически въпроси. Тоя договоръ направи огромно впечатление въ Англия, Америка и Турция. Германия ще пренесе и строи много фабрики въ Русия.

Английскиятъ пръвъ министъръ говори. Оправи апелъ до Америка за помощъ въ летци и др. Тоя апелъ се смѣта за покана до Америка да обяви война на Осъта.

— Въ Египетъ е разкритъ заговоръ за убийството на египетския кралъ Фарукъ. Замѣсени били английски офицери. Недоволството на египтянитѣ е голѣмо.

— Въ Англия работничеството е развѣжено. Въ голѣма конференция се е гласувала резолюция за миръ и промѣна на режима. Проявявало се голѣмо социалистическо движение, което въ Америка прави впечатление и създава безпокойствие. Стана сж и много стачки, особено въ военни фабрики. Правителството ратури комунистическата партия засилена напоследъкъ.

Америка отъ две седмици живѣе подъ знака на Рузвелтовата политика за неограничена помощъ на Англия. Опозицията срещу намѣтата на Рузвелтъ ще бжде преодољна.

— Америка стовари войски въ отстъпенитѣ отъ Англия бази, които се укрѣпватъ усилено. Специална делегация отъ експерти ще води въ Лондонъ специални преговори по тоя въпросъ.

Франция образуи парламентъ отъ 150 души. Френското правителство е недовољно отъ Англия, която преследва и конфискува френския параходъ „Мендоза“, натоваренъ съ месо отъ Южна Америка за Френ. червенъ кръстъ.

— Очаква се отново Лавалъ да стане министъръ, за да се довършатъ преговоритѣ съ Германия. Едно посещение на адмиралъ Дарланъ и генералъ Юнциже въ Германия се смѣта предстояще.

Въ Албания гърци и англичани се готвятъ да започнатъ офанзива преди италианското съсрѣдоточаване на италиански сили. Англичанитѣ сж стоварили войски отъ Египетъ.

Въ Сръдиземно море германцитѣ атакуватъ силно Малта, Асександрия и др. Англичанитѣ се готвятъ усилено да дадатъ отпоръ. Най-много се готвятъ въ Гърция. Въ скоро време Гърция ще бжде арена на голѣми боеве, въ които смѣта се и Германия ще пренесе ударитѣ си.

I. У насъ.

Размѣнени телеграми между Царя и Намѣстникъ - председателя на Св. Синодъ по случай рождения день на княгиня Мария Луиза.

До Негово Високопреосвещенство митрополитъ Неофитъ, Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ.

Царицата и Азъ благодаримъ вседушевно на Ваше Високопреосвещенство и на Св. Синодъ за топли тѣ сърдвания намъ, както и за честиткитѣ и отеческитѣ благословии, които изказвате на дъщеря ни по случай рождения день. Много зарадвани отъ това внимание, препоръчваме първородното си чедо на светителскитѣ Ваши и на Църквата молитви. *Царьтъ.*

*Негово Величество Борисъ III,
Царь на българитъ.
София — Двореца.*

По случай рождения день на първородното Ви чедо, отъ името на Св. Синодъ и отъ наше име, сърдаваме Ваше Величество и Нейно Величество Царицата и почитателно Ви молимъ да поднесете на Нейно Царско Височество първата православна българска княгиня Мария Луиза най-сърдечни честитки и отечески благословии. Вседушевно молитвуваме Господъ Богъ да надари любимата Царствена принцеса съ крепко здраве и душевно благородство за радост на Царското семейство, народа и Църквата.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ :
† *Видинский Неофитъ.*

Богоявление въ столицата. И тая година празникътъ Богоявление се отпразднува въ цѣлата страна най-тържествено. Въ столицата, следъ отпускъ на църква, на площадъ „Александър I“ бѣ отслуженъ великиятъ водосветъ отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, подпомогнатъ отъ Високоблагородитѣ протопрезвитери Ст. Цанковъ и Г. Шавелски, отъ Високопреподобнитѣ архимандрити Николай и Стефанъ и други клирици. На водосвета присъствуваха: Тѣхни Величества Царьтъ и Царицата, Н. Ц. В. князь Кирилъ, г-да министритѣ, начело съ министъръ-председателя г. Б. Филовъ, председателътъ на Нар. събрание г. Логофетовъ, военната и гражданска свети на Тѣхни Величества, бивши министри, генералитетътъ, висши чиновници, военнитѣ аташета, войскови части и хиляденъ народъ. Произведе се обичайниятъ за случая парадъ. Следъ тържеството духовенството влѣзе въ Двореца и поръси апартаментитѣ на Царя и Царицата и Престононаследника.

Посещение и производство. На 13 и 14 т.м. Негово Високопреосвещенство Сливенскиятъ митрополитъ Евлогий посетилъ гр. Тополовградъ и отслужилъ вечерня и св. Литургия по случай деня на св. Василия Велики. Високопреосвещениятъ Митрополитъ произнесълъ слово за празника и презъ време на св.

Литургия отличилъ съ офикия „протоирей“ свещеникъ Яни п. Христовъ, Архиерейски намѣстникъ въ града, за усърдна пастирска дейность.

Духовно-просвѣтното дѣло въ Силистра. Въ новоосвободена Добруджа църковниятъ животъ се развива добре и надеждно. По сведения отъ гр. Силистра, въ града духовенството работѣло усърдно. Подъ ръководството на Негово Всеблагородитѣ Архиепископство Архиепископски намѣстникъ прот. Ап. Михайловъ били организирани 6 православни ученически дружества въ разнитѣ училища съ около 1000 членове.

Съобщение на Всебългарскиятъ съюзъ „Отецъ Паисий“. Всебългарскиятъ съюзъ „Отецъ Паисий“ моли издателитѣ на календари — съюзи, дружества и частни лица, да му изпратятъ отъ своитѣ календари сега такова количество, каквото могатъ да отдѣлятъ отъ предназначениятъ за продажъ, а по-късно и други, ако останатъ излишни календари, колкото и малко да сж тѣ, за да бждатъ изпратени на всички българи, прѣснати въ разни страни и държави, извънъ границитѣ на отечеството. Съюзътъ върши това дѣло вече редъ години и постига добри резултати — свидетелство за това сж многобройнитѣ и трогателни благодарствени писма отъ чужбина.

Съобщение на в. „Ведроструй“. Уредницитѣ на в-къ „Ведроструй“ съобщаватъ на всички църковни учреждения и лица, които сж получили за празника на християнската младежъ броеве отъ тоя вестникъ, да не връщатъ останалитѣ непласирани екземпляри въ редакцията, а да ги раздадатъ бесплатно на ученическитѣ християнски дружества и на братствата.

II. Въ чужбина.

Въ Германия. Обединение на православнитѣ църкви. Подъ такова заглавие, „Церковное Обозрѣние“ (бр. 11—12 отъ мин. год.) съобщава следното:

„Вѣрующитѣ отъ православно вѣроизповѣданіе, които живѣятъ въ територията на Райха, включвайки въ него и протектората (Чехо-Моравия) и генералъ-губернаторството (частъ отъ бивша Полща), се раздѣлятъ на шесть църковни ведомства, а именно: на Вселенския патриархъ, Московската патриаршия, Сръбската църква, Руската съборна въ чужбина, на митрополитъ Дионисия и митрополитъ Евлогия. Такова дѣленіе на Православната църква на толкова ведомства създава голѣми затруднения въ отношенията на държавата къмъ църквата и на църквата къмъ държавата, особено по въпроси отъ административно-бюджетенъ характеръ. За отстранение на тия затруднения, германскитѣ власти, съвмѣстно съ руския берлински Архиепископъ, сж изработили проектъ за обединяване православнитѣ църкви по цѣлата територия на Велика Германия. При това проектътъ свършено не засѣга юрисдикцията на църквитѣ, не нарушава тѣхното каноническо подчинение на своитѣ кириарси, а предвижда само държавно-административно обединение въ дѣлата, отнасящи се до взаимнитѣ отношения на държавата и православнитѣ църкви. Центъръ на туй обединение ще бжде събранието на епископитѣ на тия църкви, свиквано отъ Германския (Берлински) епископъ и задължително подъ негово председателство. Оная църква, чийто епископъ не живѣе въ територията на Райха (напр., Московската патриаршия), ще бжде представена на тия събрания отъ протопрезвитеръ. По такъвъ начинъ Берлинскиятъ епископъ чрезъ себе си ще обединява предъ държавата църквитѣ отъ всички ведомства, безъ да засѣга тѣхната каноническа зависимость, подобно на Кентерберийския Архиепископъ, който обединява въ Англия църквитѣ: върховна, срѣд-

на и долна, безъ да се докосва до тѣхнитѣ догматически вѣрочения и вътрешно административно управление“.

Руската православна църква въ Северна Америка. *Новъ управляющъ църквата въ Канада.* Свиканиятъ миналото лѣто Архиерейски съборъ на Руската православна църква въ Сев. Америка, подъ председателството на митрополитъ Теофила, решилъ да даде на епископъ Иосафъ пълни права на епархийски архиерей надъ цѣла Канада. Архиепископъ Виталий, съгласно съ молбата му къмъ събора, билъ освободенъ отъ предоставенитѣ му по-рано права по управление на еноритѣ въ Източна Канада. Туй решение на Събора било съобщено на всички енории въ Канада.

Католическата църква. *Една бележита речъ на Парижкия архиепископъ.* Парижитѣ вестници обнародватъ въ съкратенъ видъ една важна речъ, съ която Парижкия архиепископъ кардиналъ Сюхардъ се обърналъ къмъ своя клиръ и въ която изтъкналъ висотата на духовното и необходимостта отъ поставяне християнскитѣ начала въ основата на всѣка здрава политика. „Каквото и да мислятъ разнитѣ сектанти и последователитѣ на бунтарския либерализъмъ, — казалъ кардиналтътъ, — църквата въ Франция не може да остане настрана отъ политическия животъ на държавата. Да се иска възстановяването на моралнитѣ французки ценности и да се игнорира християнството — това е една противонаучна и противонародностна позиция. Ония, които искрено желаятъ обновлението на Франция, ще се израдватъ да видятъ още единъ пътъ какъ църквата съ своя духъ на премждростъ и разумъ подпомага възстановената държава. Както въ старо време, епископътъ наново е станалъ защитникъ на гражданството“.

Източненъ институтъ „Св. Иоанъ Дамаскинъ“ въ Римъ. La Croix съобщава, че кардиналъ Тисеранъ, секретаръ на „Свещената конгрегация на източната църква“, на 5 мин. декемврий е открилъ въ Римъ колежъ, поставенъ подъ покровителството на Св. Иоанъ Дамаскинъ, за младитѣ свещеници отъ източненъ обредъ, които следватъ въ разнитѣ римски университети и, главно, въ Папския източненъ институтъ.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Ангелъ Желевъ, роденъ 1922 год. въ Горица, Поморийско е невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Горица, 3. I. 1941 г.

1—11—1

Свещеникъ *Кирилъ Мавренски.*

Обявление. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Петко Велевъ, Нино Ивановъ, Иванъ попъ Василевъ, Стоянъ Катевъ и Мария Йотова, всички отъ село Батулди, Врачанско, да се считатъ невалидни. Издадохъ се дубликати.

1—18—1

Свещеникъ *Начевски.*

Църковно настоятелство въ с. Габровица — Пазарджишко.

Обявление № 3. Църковното настоятелство въ с. Габровица обявява на интересувачитѣ се, че на 11 день отъ публикуването на настоящето въ в. „Църковенъ вестникъ“ отъ 11 часа въ канцеларията на общината ще се произведе търгъ съ явно наддаване за продажба на джбови дърва 30 куб. м. и 8'08 куб. м. джбовъ строителенъ материалъ. 1. Първоначална цена на дървата 130 лв. на куб. м. плюсъ 90 лв. производствени. 2 Първоначална цена на строителния материалъ 650 лв. на куб. м. плюсъ 90 лв. производствени.

Всички разноси, включително обявлението и 20% културни мероприятия, сж за смѣтка на купувача.

Залогъ за правоучастие въ търга се изисква 10% отъ първоначалната стойностъ. Закона за Б. О. П. задължителенъ.

с. Габровица, 13. I. 1941 год.

1—14—1

Отъ Църковното настоятелство.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Панайотъ Цоневъ П. Лефтеровъ изъ с. Драгижево — Търновско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ. с. Драгижево, 13. I. 1941 год.

11—7—1

Енор. свещ. *Г. Трифоновъ.*

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Кръстьо Мариновъ Кръстевъ, изъ с. Драгижево, Търновско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ. с. Драгижево, 13. I. 1941 год.

1—16—1

Енор. свещ. *Г. Трифоновъ.*

Бѣлополско църковно н-во—Бѣлоградчишко.

Обявление № 51. На 31 день отъ публикуване настоящето, ще се произведе публиченъ търгъ въ кметското намѣстничество отъ 14 до 18 часа за отдаване подъ наемъ 102 декара църковни ниви за 2 стопански години.

Нивитѣ въ мѣстноститѣ „Барата“ 60 декара и „Церака“ 12 дек. първоначална цена 50 лв., а м. „Умата“ 30 дек. първоначална цена 20 лв.

Залогъ 10%.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

Разносикитѣ по търга сж за смѣтка на конкурентитѣ. с. Бѣло-поле, 13. I. 1941 год.

1—15—1

Председателъ: *Енор. свещ. (не се чете)*

ЗА ВСЪКАКВА ДУХОВНА И ХУДОЖЕСТВЕНА КНИЖНИНА ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО

Синодалната книжарница

Главенъ Редакторъ: Хр. Поповъ.